

Seat No. : _____

JH-115

January-2021

B.A., Sem.-III

CC-202 : Sanskrit

(काव्यप्रकाशः) (1 અને 10 ના નિયત અલંકાર)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના :** (1) વિભાગ-1 ના બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
Instructions : All Question in Section-1 carry equal marks.
(2) વિભાગ-1માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નના જવાબ લખો.
Attempt any **three** questions in **Section-1**.
(3) વિભાગ-2 માં પ્રશ્ન 9 ફરજિયાત છે.
Question 9 in Section-2 is Compulsory.

વિભાગ – 1/Section – 1

1. 'કાવ્યપ્રકાશ'નાં મંગલાચરણ વિશે વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. 14
2. આચાર્ય મમ્મટે દશવિલાં 'કાવ્ય પ્રયોજન' સદષ્ટાંત સમજાવો. 14
3. 'કાવ્ય હેતુ' વિશે કાવ્યપ્રકાશકારનો મત સમજાવો. 14
4. તદદોષો શબ્દાર્થો સગુણાવનલકૃતી પુનઃ ક્વાપિ । - સવિસ્તર ચર્ચા કરો. 14
5. આચાર્ય મમ્મટે દશવિલા કાવ્યનાં પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14
6. આચાર્ય મમ્મટના જીવન, સમય અને કૃતિઓનો પરિચય આપો. 14
7. 'કાવ્ય પ્રકાશ'ને આધારે આચાર્ય મમ્મટની વિદ્વત્તા વિશે નોંધ લખો. 14
8. કોઈપણ બે અલંકારોના લક્ષણ, ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14

- (1) ઉપમા (2) ઉત્પ્રેક્ષા (3) અનન્વયઃ (4) શ્લેષઃ

વિભાગ – 2/Section – 2

9. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

8

Fill in the blank with appropriate option :

- (1) આચાર્ય મમ્મટ _____ નો અવતાર ગણાય છે.
(બ્રહ્મા, સરસ્વતી, વિષ્ણુ)
- (2) કવિ સૃષ્ટિમાં મમ્મટે _____ રસ સ્વીકાર્યા છે.
(આઠ, નવ, દસ)
- (3) ઉત્તમ કાવ્યમાં _____ ની અતિશયતા હોય છે.
(વાચ્યાર્થ, વક્યાર્થ, વ્યંગ્યાર્થ)
- (4) અનર્થ નિવારણ માટે મમ્મટે _____ નું ઉદાહરણ આપ્યું છે.
(મયૂર, કાલિદાસ, શ્રીહર્ષ)
- (5) આચાર્ય મમ્મટના પિતાનું નામ _____ હતું.
(ઉચટ, કૈચટ, જૈચટ)
- (6) _____ વિના કાવ્ય સ્ફૂરે જ નહીં.
(નિપુણતા, અભ્યાસ, પ્રતિભા)
- (7) _____ અલંકારમાં ઉપમેય ઉપમાન વચ્ચે અભેદ કલ્પવામાં આવે છે.
(ઉત્પ્રેક્ષા, રૂપક, શ્લેષ)
- (8) _____ અલંકારમાં એક વાક્યમાં રજૂ થયેલા પક્ષે એડથી વધુ અર્થ આપે છે.
(શ્લેષ, સમાસોક્તિ, અપહ્નુતિ)